

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ЕКОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ІІІ-я НАУКОВО-МЕТОДИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
“ДОСВІДІ ПРОБЛЕМИ ВПРОВАДЖЕННЯ
У НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ПРИНЦИПІВ
БОЛОНСЬКОЇ ДЕКЛАРАЦІЇ”

(5-6 лютого 2008 р.)

Тези доповідей

ОДЕСА 2008

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ
ЕКОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**НАУКОВО-МЕТОДИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
„ДОСВІД І ПРОБЛЕМИ ВПРОВАДЖЕННЯ
У НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ПРИНЦИПІВ
БОЛОНСЬКОЇ ДЕКЛАРАЦІЇ”**

(5-6 лютого 2008р.)

Тези конференції

ОДЕСА – 2008

Науково – методична конференція „Досвід і проблеми впровадження у навчальний процес принципів Болонської декларації” ОДЕКУ. Тези конференції.

Одеса: ОДЕКУ, 2008. – 67 с.

Організаційний комітет конференції:

1. Гопченко Є.Д. – проректор з НМР, голова оргкомітету;
2. Сербов М.Г. – перший проректор;
3. Владимірова О.Г. – декан екологічного факультету;
4. Єхніч М.П. – директор гідрометеорологічного інституту;
5. Коваленко Л.Б. – декан факультету комп'ютерних наук та менеджменту;
6. Шекк П.В. - декан природосхоронного факультету;
7. Іваненко О.Г.- зав.кафедри гідроекології та водних досліджень;
8. Пісарук Т.М. – начальник навчально-методичного відділу;
9. Брок Ю.Є. – зав.лабораторії моніторингу якості підготовки спеціалістів;
- 10.Галайко Т.С. -- методист навчально-методичного відділу.

В збірнику представлені тези науково – методичної конференції „Досвід і проблеми впровадження у навчальний процес принципів Болонської декларації” ОДЕКУ. Матеріали публікуються за авторськими поданнями без редагування з боку оргкомітету.

ЗМІСТ

Степаненко С.М. Вступне слово	5
Гопченко Є.Д., Пісарук Т.М. Методичне забезпечення впровадження у навчальний процес університету положень Болонської декларації	8
Єхніч М.П. Організаційні заходи по застосуванню положень Болонської декларації за напрямом „Гідрометеорологія”	10
Сафранов Т.А. Сучасний стан навчально-методичної забезпеченості нормативних дисциплін стандарту підготовки бакалаврів-екологів	11
Герасимов О.І. Можливості та проблеми рейтингової та кредитно-модульної системи оцінки знань студентів	13
Польовий А.М. Впровадження кредитно-модульної системи при вивченні дисципліни „Сільськогосподарська метеорологія”	14
Сафранов Т.А., Чугай А.В., Волков А.І., Бірон О.О., Фролова Н.М. Впровадження кредитно-модульної системи при вивченні дисципліни „Загальна екологія та неоекологія”	15
Волошина Ж.В., Врублевська О.О., Волошина О.В. Проблеми планування навчального процесу на заочному факультеті в умовах впровадження принципів Болонської декларації	17
Федорова Г.В. Впровадження кредитно-модульної системи на кафедрі хімії навколишнього середовища при вивченні фундаментальних і вибіркових хімічних дисциплін студентами екологічного напрямку	19
Івус Г.П., Іванова С.М., Гурська Л.М. Елементи студентської творчості та Болонська декларація	21
Олійник А.М., Краснянська Н.Д. Кредитно-модульна система оцінювання знань студентів та її застосування при викладанні дисциплін «Філософія» та «Політологія»	23
Расторгуєва Т.Є., Воронежцева А.А., Чорна О.В., Чокан Л.О. Особливість впровадження модульної системи організації та контролю у навчальний процес довузівської підготовки іноземних слухачів	25
Іваненко О.Г. Оцінка знань студентів методом вільних відповідей на комп’ютерний тест	28
Колодєєв Є.І., Гриб О.Н. Логіко-тестова система контролю знань студентів по дисципліні МГМВ (гідрологічні вимірювання)	30
Глушков О.В. Стратегія інтенсивного навчання, інформаційні комп’ютерні технології й елементи синтетичної психіки у методиці викладання математичних дисциплін у відповідності з принципами Болонської декларації	32
Гнатовська Г.А. Діагностика рівня знань студентів з використанням тестових завдань діяльнісного характеру	34
Грудев П.Х. Про використання мультимедійно-інтерактивних додатків для самостійного вивчення деяких дисциплін на кафедрі	36

екологічного права

Аркатов Ю.Н. Математична модель тестового контролю якості знань учнів при кредитно-модульній формі організації навчального процесу	38
Коваленко Л.Б., Владимирова О.Г., Кузніченко С.Д. Розробка та перспективи використання інформаційної системи «АЛЬМА МАТЕР» для управління навчальним процесом ОДЕКУ	40
Вітавецька Л.А., Чернякова Ю.Г., Середенко С.С., Іваницька Л.М., Кузаконь Г.А. Концептуальні аспекти підвищення рівня викладання математики на шляху взаємодії викладачів вузів та середніх шкіл згідно з принципами Болонської декларації	42
Козловська В.П., Кругляк Ю.О. Застосування тест-програм у навчальному процесі	44
Кругляк Ю.О., Козловська В.П. Загальні принципи розробки навчаючих програм	46
Шаблій О.В. Методичні аспекти адаптації учбового матеріалу і тестових завдань для студентів різних форм навчання з використанням платформ “Moodle”, “BlackBoard”, “Angel”, “Aflss.”	48
Глушков О.В., Свинаренко А.А., Лобода А.В., Хецеліус О.Ю. Шляхи підвищення якості підготовки фахівців: нейромережевий підхід в теорії та методиці викладання	51
Бубнов І.В. Мотивація самостійної роботи студентів: соціально-психологічний аспект	53
Троян А.О. Досвід модульної системи в процесі виховання культури мовлення майбутнього фахівця	55
Джой Т.В., Агенідзе Е.А. Засоби активізації викладання спеціальних дисциплін українською мовою	57
Арестов С.В. Болонський процес та практичні аспекти кредитно-модульної системи по конометрії	59
Горліченко М.Г. Творчий підхід до організації СРС в Болонському процесі	60
Шевченко С.В. Показники якості підготовки фахівців, їх роль у формуванні системи контролю якості освіти	62
Расторгуєва Т.С., Бондаренко В.М., Аркатов Ю.Н., Лелюк Л.М. Про впровадження у навчальний процес довузівської підготовки модульної системи організації та контролю знань	64

Федорова Г.В., к.х.н., доц.

ВПРОВАДЖЕННЯ КРЕДИТНО-МОДУЛЬНОЇ СИСТЕМИ НА КАФЕДРІ ХІМІЇ НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА ПРИ ВИВЧЕННІ ФУНДАМЕНТАЛЬНИХ І ВИБІРКОВИХ ХІМІЧНИХ ДИСЦИПЛІН СТУДЕНТАМИ ЕКОЛОГІЧНОГО НАПРЯМУ

Входження України до єдиного європейського освітнього простору, який задекларований в Болонській конвенції, неможливо без запровадження багатопільового механізму – Європейської кредитно-трансферної та акумулюючої системи (ECTS), яка є однією із позицій основних вимог Болонського процесу.

Кредитно-модульна система (КМС) сприяє подоланню: а) низької мобільності студентів щодо зміни спеціальностей і напрямів підготовки; б) несистематичності підготовки і неактивності студентів протягом семестру; в) необ'єктивності в оцінюванні знань студента, спираючись тільки на екзаменаційні відповіді.

Хімічні дисципліни, викладення яких включає лекції, лабораторні і практичні заняття, вимагають постійну систематичну підготовку, тому КМС є дуже привабливою як для студента, якому дозволяє вивчати матеріал «квантовано», тобто невеликими порціями, а при перевірці викладачем завдань ураховувати помилки і корегувати знання, так і для викладача, який отримує вірогідну картину знань навчальної дисципліни: поступово контролює процес навчання, враховує рівень теоретичних знань і практичних навичок за набагато об'єктивнішою системою оцінювання і підвищує рівень якості освітніх послуг, що є однією із цілей Болонської декларації.

Впровадження модульної системи на кафедрі хімії навколишнього середовища почалось у 2000 р., тоді вона охопила загальну хімію, біогеохімію і гідрохімію. З 2007 р. почався важливий крок – перехід на КМС, що наближує нас до Болонського процесу після підписання Болонської угоди між СС й Україною. Основні завдання, яка вирішує кафедра хімії в цьому контексті, наступні:

1. Розробка інформаційних пакетів, щодо розподілу матеріалу, що викладається, на кредитно-залікові одиниці, які є числовим еквівалентом оцінки, що призначається елементам навчального плану, щоб окреслити обсяг навантаження студентів, необхідний для завершення навчання («Хімія з основами біогеохімії», «Неорганічна хімія», «Органічна хімія»), а також навчальних і робочих програми зі шкалою оцінювання ECTS.

2. Розробка модулів як системи навчальних елементів, які розглядаються як деякий обсяг навчально-наукової інформації з самостійною логічною структурою і вимагають логіко-аналітичну роботу студента над відповідним розділом програми. Більш того, усі хімічні питання спрямовані

на екологічну діяльність, тобто професійно орієнтовані. Модулі в своїх питаннях не тільки наполягають на осмислення інформації, але пов'язані з практичним застосуванням і оволодінням навичками, уміннями і можливістю прийняти рішення в деякій екологічній ситуації хімічного забруднення.

3. Метою впровадження КМС є не тільки облік виконання модулів, практичних і лабораторних робіт, але і своєчасне виконання домашніх завдань, участь в студентських наукових конференціях різного масштабу, хімічних олімпіадах, наукових дослідженнях, розробках рефератів.

4. Викладачами кафедри розроблені тести контролю поточних і залишкових знань за усіма фундаментальними і вибірковими дисциплінами («Хімія з основами біогеохімії», «Неорганічна хімія», «Органічна хімія», «Радіаційна хімія», «Гідрохімія»).

Основними проблемами викладення хімічних дисциплін є проблеми нестачі часу для СРС («Хімія з основами біогеохімії», 1 курс); відсутність практичних занять з неорганічної і органічної хімії для першокурсників напряму «Водні біоресурси»; неможливості повноцінного проведення лабораторних занять з «Хімії з основами біогеохімії» на II курсі за одну пару 2 рази на місяць. Таке нерівномірне навантаження відбивається на психічно-емоційному стані і студентів, і викладачів.

Таким чином, кафедра хімії пропонує методичні рекомендації щодо впровадження КМС за вимогами ECTS:

- Творча діяльність викладача, індивідуальний підхід до студентів, здійснення якісного контролю знань вимагають зменшення кількості студентів у групах, при проведенні практичних і лабораторних занять до 10-12 осіб, оскільки при підгрупах до 15 і групах до 28-30 студентів контроль знань просто формальний.
- Розробка відомостей для кожної групи студентів для обліку оцінок не тільки за змістовими модулями, але і за обліком рефератів, домашніх завдань, наукової праці, лабораторного і семінарського практикуму.
- Максимально автоматизувати навчальний процес, використовуючи новітнє програмне забезпечення.
- Критерії оцінювання знань студентів мають бути розроблені для тестів, контрольних робіт, модулів. З планом семінарських і лабораторних занять необхідно розробити методичні рекомендації.
- Кожен студент повинен бути забезпеченим необхідною навчальною літературою і методичними вказівками за відповідною хімічною дисципліною.

Тільки в умовах задоволення, на наш погляд, цих критеріїв, можна казати, що організація навчального процесу викладення хімічних дисциплін відповідає вимогам і принципам Болонського процесу.

**Науково-методичної конференції
“Досвід і проблеми впровадження у навчальний процес принципів
Болонської декларації”
(5-6 лютого 2008р.)**

Тези конференції

Підписано до друку 14.01.08 р. Формат 60x84/16
Папір офсетний. Ум. друк. арк. 4,25
Наклад 100 прим. Замовлення 180
Видавництво та друкарня "ТЕС"
(Свідоцтво ДК № 771) Одеса, Канатна 81/2.

Надруковано з готового оригінал-макета

Одеський державний екологічний університет
65016, Одеса, вул. Львівська, 15
